

Yapım işleri ihalelerinde, İş Artışı Nedeniyle Verilecek Süre Uzatımında yaşanan sorunlar

İş Artışı Nedeniyle Verilecek Süre Uzatımı

Yapım işlerinde sözleşme dâhilinde olan bir işin öngörülmeyen sebeplerden dolayı sözleşme bedelinde artışa gitme söz konusu olabilmektedir. 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunun 24. maddesinde; “Mal ve hizmet alımlarıyla yapım sözleşmelerinde, öngörülemeyen durumlar nedeniyle bir iş artışının zorunlu olması halinde, artışa konu olan iş;

1. a) Sözleşmeye esas proje içinde kalması,
2. b) İdareyi külfete sokmaksızın asıl işten ayrılmasının teknik veya ekonomik olarak mümkün olmaması,

Şartlarıyla, anahtar teslimi götürü bedel ihale edilen yapım işlerinde sözleşme bedelinin %10’una, birim fiyat teklif almak suretiyle ihale edilen mal ve hizmet alımlarıyla yapım işleri sözleşmelerinde ise %20’sine kadar oran dahilinde, süre hariç sözleşme ve ihale dokümanındaki hükümler çerçevesinde aynı yükleniciye yaptırılabilir.

Birim fiyat sözleşme ile yürütülen yapım işlerinde, Bakanlar Kurulu bu oranı sözleşme bazında %40’a kadar artırmaya yetkilidir” şeklindedir.

Söz konusu nedenden dolayı idare süre uzatımı verebilecektir. Yapım İşleri Genel Şartnamesinin “işin süresi ve sürenin uzatılması” başlıklı 29. maddesinin 5. Fıkrasında bu husus şöyle açıklanmıştır; “Öngörülemeyen durumlar nedeniyle bir iş artışının zorunlu olduğu hallerde ilave işin gerektirdiği ek süre Yükleniciye verilir”.

Ancak verilecek olan ek süre iş artış oranıyla işin sözleşmedeki süresiyle karşılaştırılıp mı verileceği yoksa bağımsız bir şekilde mi ilave sürenin belirleneceği hakkında bir hüküm konulmamıştır.

Konu ile ilgili Yargıtay kararı;

Tarih :***

İçerik : 2- Davalı idarece kesin hakediş raporu tahakkuka bağlanırken düzenlenen*tarihli ödeme emrinde * TL fiyat farkı ve * TL işlemiş faiz olmak üzere toplam * TL fiyat farkı kesintisi yapılmıştır. Yanlar arasındaki *tarihli sözleşmenin *maddesine göre Yapım İşleri Genel şartnamesi (YİĞŞ) sözleşmenin ekidir. Sözleşme eki YİĞŞ nin *maddesinde hak ediş raporunun imzalanmasından sonra tahakkuk işlemi yapılınca kadar hakedişlerde bir düzeltme yapılırsa yüklenicinin hakedişin kendisine ödendiği tarihten itibaren en çok * gün içinde dilekçeyle idareye itiraz etmek zorunda olduğu, aksi takdirde hakedişi olduğu gibi kabul etmiş sayılacağı düzenlenmiştir.

Tahakkuk safhasında düzenlenen ödeme emri belgesiyle yapılan kesintiler hakedişte düzeltme yapılması niteliğinde olduğundan yüklenicinin ödeme tarihinden itibaren en fazla 10 gün içinde idareye dilekçe vererek yapılan kesintilere itiraz etmesi zorunludur. Aksi halde hakedişi düzeltilmiş haliyle kabul etmiş sayılacağından, başka bir anlatımla yapılan kesintiler kesinleşeceğinden ve talep hakkı düşeceğinden bu kesintileri talep ve dava hakkı olmayacaktır.

Dosya kapsamından davacı yüklenicinin sözü edilen kesinti kalemine ödeme tarihinden itibaren 10 gün içinde idareye dilekçe vermek suretiyle itiraz edip etmediği anlaşılamamaktadır. Alınan bilirkişi raporlarında da bu husus üzerinde durulmamıştır.

0 halde mahkemece bu alacak kalemiyle ilgili yapılacak iş; ödeme emri belgesiyle yapılan fiyat farkı kesintisine ödemenin

yapıldığı tarihten itibaren * gün içinde dilekçeyle itiraz edilip edilmediğini, edilmişse dilekçenin idareye verilmiş ve idare kayıtlarına giriş tarihini davacı yükleniciden ve davalı idareden ayrı ayrı sorup itiraz dilekçesi ile teslim/tebliğ belgelerini istemek, süresinde itiraz edildiğinin anlaşılması halinde bilirkişi kurulu raporu ve ek raporu doğrultusunda davacının sözleşmenin*maddesi uyarınca fiyat farkına hak kazandığı gözetilerek şimdiki gibi talebi aynen kabul etmek, süresinde itiraz edilmediğinin anlaşılması halinde ise şartnamenin yukarıda belirtilen hükmü uyarınca talep hakkı düştüğünden istemin reddine karar vermekten ibarettir.

3-Davacı idarece kesin hakedişte günlük gecikme cezası adı altında toplam * TL kesinti yapılmış, yüklenici kesin hakedişi ihtirazi kayıtlarla imzalamıştır. Gecikme cezası *-* tarihleri arasındaki * günlük gecikme nedeniyle uygulanmıştır. Sözleşmede kararlaştırılan teslim süresi * tarihinde dolmuş, yer teslimindeki gecikme nedeniyle * gün, iş artışı nedeniyle de * gün olmak üzere toplam *gün süre uzatımı verilerek işin bitiş tarihi * tarihine uzatılmıştır.

Davacı yüklenici işin bitirilmesi gereken tarihten bir gün önce verdiği * tarihli dilekçesinde asfalt yapım işleri hariç diğer işlerin %95 seviyede tamamlandığını belirterek işin geçici kabulünün yapılmasını istemiş, yapılan incelemede işin geçici kabul safhasında olmadığı,*madde halinde sayılan eksik ve kusurların bulunduğu, * madde halinde sayılan imalâtlar için de nefaset kesilmesi gerektiği belirlenmiştir.

İşin geçici kabulü eksik ve kusurlu işlerin tamamlanmasını müteakip *gün gecikmeyle*tarihi itibar edilerek yapılmıştır.* tarihli bilirkişi kurulu kök raporunda *tarihinden sonraki gecikmelerin yüklenicinin kusurundan kaynaklandığı, iş sahibi idarece sözleşmenin *maddesine dayanılarak kesin hak edişte * günlük gecikme cezası uygulanmasının yerinde olduğu, davacı yüklenicinin * TL gecikme cezası kesintisini talep etmekte haklı olmadığı belirtilmiştir. Bilirkişilerce düzenlenen *tarihli ek raporda ise davacı yükleniciye iş artışı nedeniyle

verilen* günlük süre uzatımının dışında, revize projelerin teslimindeki gecikme nedeniyle ayrıca* günlük süre uzatımı verilmesi gerektiği, bu durumda teslim tarihinin *'e uzayacağı, hava ve zemin şartları nedeniyle bu tarihlerde asfalt imaltı yapılamayacağından * günlük ek sürenin asfalt dökümüne izin verildiği*tarihinden başlaması gerektiği, bu durumda teslim tarihinin * tarihine uzayacağı, geçici kabulün * tarihi itibar edilerek yapılması nedeniyle gecikme bulunmadığı, kesin hakedişte yapılan gecikme cezası kesintisinin haksız olduğu belirtilerek önceki rapordaki görüşlerden dönülmüştür.

Yüklenici şirket *tarihli dilekçeyle geçici kabul talebinde bulunmuş, gerek revize projelerin teslim edildiği * tarihinden itibaren 20 gün içinde, gerekse geçici kabul başvuru tarihinden önce revize projelerin geç teslim edildiği iddiası ile bir süre uzatım talebinde bulunmamıştır. İş artışı nedeniyle verilen 75 günlük süre uzatımının revize projelerin hazırlanma ve teslim sürelerini de kapsayacağı açıktır.

Sözleşmenin *maddesinde Bu iş yerinde havanın fen noktasından çalışmaya uygun olmadığı günler yoktur. Bütün takvim günlerinde çalışılacaktır, *maddesinde ...Havanın fen noktasından çalışmaya uygun olmayan devresi ile resmi tatil günleri dikkate alındığından bu nedenlere istinaden ayrıca süre uzatımı verilemez... yine sözleşme eki İdari şartnamenin*maddesinde Bütün takvim günlerinde çalışılacaktır şeklinde hükümler bulunmaktadır.

Bu hükümler dikkate alındığında bilirkişilerin ek raporlarındaki değerlendirmelerinde isabet bulunmamaktadır. Bilirkişilerin asıl rapordaki görüşleri sözleşme ve eklerine, işin seyrine ve dosya kapsamına daha uygun düşmektedir. Mahkemece bilirkişi kurulu asıl raporundaki değerlendirmeler benimsenerek gecikme cezası kesintilerine ilişkin istemin reddi gerekirken kabul doğru olmamıştır.

Yukarıda 2. ve 3. bentte yazılı nedenlerle kararın bozulması

uygun bulunmuştur.

SONUÇ: Yukarıda 1. bentte yazılı nedenlerle davalı idare vekilinin sair temyiz itirazlarının reddine, 2. ve 3. bentlerde yazılı nedenlerle kararın davalı idare yararına BOZULMASINA, * TL duruşma vekâlet ücretinin davacıdan alınarak Yargıtay duruşmasında vekille temsil olunan davalıya verilmesine, * gününde oybirliğiyle karar verildi.